

2014. évi kutatási jelentés

Összeállította:

Tarnai Tamás
kutatásvezető

Orfű, 2015. január 14.

Tartalom

1. Bevezetés.....	3
2. Feltáró kutatásaink 2014-ben	4
2.1. Kutatótábor 2014. december 5-6-7-8.	4
3. Kutatási eredmények 2014-ban.....	4
3.1. Szuadó-barlang (4120-69).....	4
3.2. Gilisztás-barlang (4120-70).....	5
3.3. Trió-barlang (4120-71).....	5
3.4. Rumba-víznyelőbarlang (4120-92)	5
3.5. Jószerencsét-aknabarlang (4120-70).....	5
3.6. Páfrányos-zsomboly (nincs kat. száma).....	5
4. Kutatási koncepciónk a 2015. évre.....	6
5. Zárszó	6

1. Bevezetés

A Szegei Karszt- és Barlangkutató Egyesület (továbbiakban SZKBE) a 2014. évre az alábbi karsztobjektumokra rendelkezett feltáró kutatási engedéllyel:

- Szúadó-barlang (4120-69)
- Trió-barlang (4120-71)
- Gilisztás-barlang (4120-70)
- Rumba-víznyelőbarlang (4120-92)
- Jószerencsét-aknabarlang (4120-97)
- Páfrányos-zsomboly (még nincs kataszteri száma)
- Vízfő-forrásbarlang (4120-03)

Az engedélyt a Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség adta ki 709-6/2012 iktatószámú határozatával, melynek hatályát a 1833-6/2013 iktatószámú határozat 2017.12.31-re módosította. A Vízfő-forrásbarlangra a 1451-4/2014 iktatószámú Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségi határozat alapján feltáró kutatás és barlangi monitoring vizsgálati engedéllyel is rendelkezik az Egyesület.

Az SZKBE az 1990-es évek közepétől foglalkozik a Szúadó-völgyi és a Vízfő-forrás környezetében lévő barlangokkal és azok feltárásával. Eddigi kutatásainak köszönhetően 3 fokozottan védett barlangot fedeztünk fel a Szúadó-völgyben. Ezek Délről Északra haladva a völgyben a következők: Szúadó-barlang, Gilisztás-barlang, Trió-barlang. Ezen felül a közhiteles barlangnyilvántartáshoz, 2000-es évek első évtizedének elején/közepén készített legfrissebb kataszterezés, a Mészégető-források barlangjának szintén 2000-es első évtizedének közepén történt továbbkutatása és számos kisebb barlang feltárása köthető az SZKBE kutatóihoz.

A kutatótáborok bázisául a téli időszakban a Mecsek Háza (7677 Orfű, Barlangkutató utca 1.) szolgál, ahol a kutatáshoz szükséges felszereléseket is tartjuk. Az eddigi kutatások során több mint 100 egy hétvégés és nagyjából 40 egy vagy kéthetes kutatótábort tud maga mögött az egyesületünk. A nagy nyári kutatótáborokat hagyományosan a Szúadó-völgyben tartjuk immár 1995 óta.

Az SZKBE barlangfeltárási fő célja továbbra is a Vízfő-barlangrendszerének a megismerése és ennek az országosan is kiemelkedő rendszernek a további feltárása. Az eddigi eredmények és a jövőbeni feltárási eredmények nagyban segítenek megismerni és megismertetni a Nyugat-Mecsek karsztfejlődését, hidrológiáját és barlangvilágát. A kutatások során a már ismert járatszakaszok dokumentálása, állapotuk megóvása és a védett értékek megőrzése is céljaink közt szerepelt.

2. Feltáró kutatásaink 2014-ben

2.1. Kutatótábor 2014. december 5-6-7-8.

RÉSZTVEVŐK: Bauer Márton, Baranyi Róbert, Bencsik Attila, Bereczky Bence, Csuka József, Tövisskes Rita, Misi Dávid, Koroncz Péter, László Noémi, Tiffán Ákos

A 2014. év első felében a feltáró kutató alkalmak elmaradtak. Az év második felében komoly problémát okozott a feltáró kutatásban az extrém nagy mennyiségű, és intenzitású csapadék hullás, melynek következtében az engedélyben megjelölt barlangokban a hosszabb idejű tartózkodás, munkavégzés nem volt lehetséges.

A fent jelölt időpontban a kutató tábor célja az árvíz utáni terepbejárás, illetve lehetőség szerint a Gilisztás-barlang továbbkutatása volt.

A Gilisztás barlang bejárásának eredménye:

- A barlang a „Lábkaparós-szifont” követő „Hasadék” végén a frissen behordott patak törmelékekkel fel van töltődve, ember számára a tovább haladás nem lehetséges.
- A 2013-ban kijelölt deponálási pontok megfelelőek voltak: a 2014. évi vízszint ingadozások sem mosták el a deponált üledéket, így csupán az újonnan behordott üledéket kell a jövőben eltávolítani a tovább jutás érdekében.

Az intenzív csapadék és az elégtelen szellőzés együttes hatása miatt e kutatótáborban feltáró kutatás nem történt a barlangban.

A kutatóhétvégén más barlangban feltáró kutatás nem történt.

3. Kutatási eredmények 2014-ben

2014-ban az Egyesületünk újabb járatszakaszokat nem tárt fel. Az egyesület kutatóinak kapacitását az Egyesült, a Szegedi Tudományegyetem Földrajzi és Földtani Tanszékcsoport és az MTA CSFK közötti szakmai kapcsolatok ápolása, lehetséges jövőbeni tudományos együttműködésének szakmai tervezése, mérlegelése kötötte le.

3.1. Szuadó-barlang (4120-69)

A Szuadó-barlangban újabb eredményt nem sikerült feltárni. A 2013. évi kutatási állapothoz képest, az egyesület munkájának következtében változás nem történt a barlangban, vagy annak környezetében.

3.2. Gilisztás-barlang (4120-70)

A Gilisztás-barlangban újabb eredményt nem sikerült feltárni. A 2013. évi kutatási állapothoz képest, a természetes barlangi árvizek következtében a bejárható szakasz hossza csökkent, jelenleg a „Hasadék” végéig járható.

3.3. Trió-barlang (4120-71)

A Trió-barlangban 2014-ban feltáró kutatásokat nem végeztünk, újabb járatszakaszokat nem ismerünk. A végpontok változatlanok. Potenciális bontási pont lehet azonban a Hármasknából a létra alatt induló járat, ahonnan kis forrás csörgedezik az év majdnem teljes időszakában. A barlang jelenleg a természetvédelmi, barlangvédelmi bemutatási tevékenységünk és a földalatti földrajzóránk kedvelt célpontja, valamint az overallos turizmus is főleg ebbe a barlangba zajlik. A barlang látogathatósága révén jelentős szerepet tölt be az egyesületünk természet- és környezetvédelmi nevelés terén szervezett programjaiban, bár a látogatói létszám országos viszonylatban egyáltalán nem magas a nehézségek és a szűkületek miatt.

3.4. Rumba-víznyelőbarlang (4120-92)

A Rumba-víznyelőbarlangban 2014-ban feltáró kutatásokat nem végeztünk, újabb járatszakaszokat nem ismertünk meg. A végpontok változatlanok. A barlangban ellenőrző bejárást tartottunk a márciusi kutatótáborban.

3.5. Jószerencsét-aknabarlang (4120-70)

A Jószerencsét-aknabarlangban 2014-ban feltáró kutatásokat nem végeztünk, újabb járatszakaszokat nem ismertünk meg. A végpontok változatlanok. A barlangban ellenőrző bejárást tartottunk a márciusi kutatótáborban.

3.6. Páfrányos-zsomboly (nincs kat. száma)

A Páfrányos-zsombolyban 2014-ban feltáró kutatásokat nem végeztünk, újabb járatszakaszokat nem ismertünk meg. A végpontok változatlanok. A barlangban ellenőrző bejárást tartottunk a márciusi kutatótáborban.

4. Kutatási koncepciónk a 2015. évre

A 2015. évben, kapacitásainktól függően egyszerre szeretnénk tudományos és feltáró kutatásokat végezni a kutatási területen.

Feltáró kutatásban elsősorban a Vízfő forrás-barlangra és a Páfrányos-zsombolyra fogunk fókuszálni. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján 2015-re 4-6 kutatási alkalmat tervezünk, ezek közül kiemelkedő a hagyományos nyári, kéthetes kutató tábor. Ebben az időszakban a Gilisztás barlang feltáró kutatását tervezzük, míg a rövidebb időszakokban logisztikai okok miatt a Páfrányos-zsombolyban és a Vízfő-forrásbarlangban tervezzük a feltáró munkát végezni.

Amennyiben a Gilisztás-barlangban sikerül ismét elérni a már ismert végpontokat, akkor elsődleges feladatának tekintjük a járatszakaszon pontos felmérését, térképezését.

Tudományos vizsgálatokat a Vízfő barlangban tervezünk végezni az 1451-4/2014 iktatószámú Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségi határozat alapján. A tervezet munka egy barlangi mikroklíma monitoring kiépítése, illetve az adatok értelmezése.

5. Zárszó

Jelentésünkhöz térképi és fotó dokumentációt nem csatolunk, hiszen újabb feltárásokkal nem tudtuk 2014-ban növelni az eddig közel 1 km hosszúságban az egyesületünk által feltárt barlangok hosszát. Reméljük, a 2015. évben több energiát tudunk a kutatásainkra fordítani és újra eredményekről számolhatunk be a 2015. év során.

Kelt: Orfűn, 2015. január 14-én

Jó szerencsét!

Tarnai Tamás
kutatásvezető